Turizmusbiztonsági felkészültség és kockázatkezelési gyakorlatok a Nyugat-Balaton térségében – Feltáró kérdőíves vizsgálat önkormányzati nézőpontból

Szabó Péter[1*], Csiza Márton[2]

[1]Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Vidékfejlesztés- és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidékfejlesztés és Agroturizmus Tanszék, Keszthely, Magyarország
[2]Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola, Gazdálkodástudományi Kar, Debreceni Egyetem, Debrecen, Magyarország
*Levelező szerző, e-mail: szabo.peter@uni-mate.hu

Beérkezett: 2026. június 1.; elfogadva: 2026. július 14.

Összefoglalás

A tanulmány feltáró jellegű, online kérdőíves vizsgálat alapján elemzi a Nyugat-Balaton térségének települési önértékeléseit a turizmusbiztonsági felkészültség és a kockázatkezelési gyakorlatok területén. Az elemzés tizennégy önkormányzati, illetve helyi döntéshozói válaszra épül, amelyek tizenkét Nyugat-Balaton térségi településhez kapcsolódnak. A kutatás nem reprezentatív térségi következtetések levonására törekszik, hanem a válaszadói percepciók alapján azonosítja a települési felkészültségi mintázatokat, a kockázatkezelési dokumentumok és együttműködések jellemzőit, valamint a fejlesztési szükségleteket. Az eredmények szerint a vizsgált válaszokban többnyire jelen vannak a biztonságos turisztikai működés alapfeltételei, azonban a turizmusspecifikus kockázatelemzés, a többnyelvű tájékoztatás és a szélesebb, hálózatos együttműködések fejlesztésre szorulnak. A tanulmány rámutat, hogy a turizmusbiztonság tudatos önkormányzati integrációja hozzájárulhat a térségi reziliencia erősítéséhez, ugyanakkor a megállapítások feltáró jellegük miatt további, nagyobb mintán végzett vizsgálatokkal pontosíthatók.

Kulcsszavak: turizmusbiztonság, önkormányzat, kockázatkezelés, Nyugat-Balaton, települési reziliencia

Tourism safety preparedness and risk management practices in the West Balaton region: An exploratory questionnaire survey from a municipal perspective

Péter Szabó[1], Márton Csiza[2]

[1]Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Institute of Rural Development and Sustainable Economy, Department of Rural Development and Agritourism, Keszthely, Hungary
[2]Doctoral School of Management and Organizational Sciences, Faculty of Economics, University of Debrecen, Debrecen, Hungary

Summary

This exploratory questionnaire-based study examines municipal self-assessments of tourism safety and security preparedness and risk management practices in the West Balaton region. The topic is relevant in a destination where lakeside tourism is complemented by rural, wine, gastronomic, active and agrotourism experiences, and where safe tourism operations depend not only on service providers but also on local infrastructure, communication and institutional coordination.

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

The empirical basis of the study is an online questionnaire survey. The analysis draws on 14 municipal or local decision-maker responses related to 12 settlements in the West Balaton area. The questionnaire examined the role of tourism in the local economy, the presence of tourism and agrotourism services, risk management documents, cooperation practices, infrastructure supporting safe tourism, climate-related risks, safety communication, multilingual information provision and perceived development needs. Owing to the limited sample size and the fact that some settlements provided more than one response, the research does not aim to provide representative conclusions for the whole region; instead, it identifies characteristic patterns, perceived problem areas and development directions from a municipal perspective.

The findings suggest that the basic conditions for safe tourism operations are largely present in the responses examined. Local infrastructure, including roads, public lighting, parking and signage, received the most favourable assessment from respondents. Climate-related risks and general safety communication also appear in local thinking to some extent. At the same time, several weaknesses were identified. Tourism-specific risk assessment is rarely present, while local safety planning is more often based on general disaster management or event safety documents. Multilingual information provision proved to be the least developed area, although it is important in a destination with domestic and international visitor flows. Cooperation in safety-related matters is mainly linked to traditional authorities, especially the police and disaster management bodies, whereas broader network-based cooperation involving service providers, civil organisations and regional actors remains less visible.

The study concludes that tourism safety and security should not be interpreted solely as a service-provider or law-enforcement issue. In rural and agrotourism settings, risks are closely connected to accessibility, public spaces, local infrastructure, weather extremes, event management, information flows and the preparedness of local actors. Municipalities therefore have a key coordinating role in strengthening destination resilience. The findings should be interpreted as exploratory, respondent-level evidence, but they indicate that the conscious integration of tourism safety and security into municipal planning, communication and cooperation practices may contribute to safer tourism operations, better preparedness of local service providers, and the long-term resilience and competitiveness of the West Balaton region.

Keywords: tourism safety and security, municipality, risk management, West Balaton, local resilience

Bevezetés

A turizmus Magyarországon nemzetgazdasági, térségfejlesztési és településüzemeltetési szempontból egyaránt meghatározó ágazat. A 2025. évi előzetes turisztikai adatok alapján országosan több mint 20,5 millió vendéget és közel 49 millió vendégéjszakát regisztráltak a szálláshelyeken. A vidéki turizmus teljesítménye szintén kiemelkedő volt: 2025-ben 12,45 millió vendéghez több mint 30,4 millió vendégéjszaka kapcsolódott. A Balaton térsége ezeken a folyamatokon belül továbbra is Magyarország egyik legfontosabb turisztikai desztinációja, ahol 2025-ben 3,43 millió vendég és 9,63 millió vendégéjszaka realizálódott, a szálláshelyi bevételek pedig 198 milliárd forintról 222 milliárd forintra emelkedtek *(MTÜ–NTAK 2025)*.

A Balaton turisztikai súlyát nemcsak a vendégforgalmi adatok, hanem a térség kínálati szerkezete is indokolja. A hagyományos vízparti üdülőturizmus mellett egyre nagyobb a jelentősége a természetközeli, aktív, gasztronómiai, bor- és vidéki turisztikai élményeknek. Ez különösen releváns a Nyugat-Balaton térségében, ahol a turizmus nem kizárólag tóparti szolgáltatásokra épül, hanem a háttértelepülések, a borászati és mezőgazdasági hagyományok, a helyi termékek, a természeti értékek és az agroturisztikai szolgáltatók hálózata is meghatározó szerepet kap. A turizmus környezetbiztonsági megközelítése alapján a természeti és épített környezet állapota, az infrastruktúra terhelhetősége, valamint a helyi intézményi válaszképesség közvetlenül befolyásolhatják a turisztikai működés biztonságát *(Michalkó–Németh–Birkner 2024)*.

A turizmus gazdasági jelentőségének növekedése egyre erőteljesebben veti fel a biztonság és a kockázatkezelés kérdését. A turisztikai térségek működését a vendégforgalom időbeli koncentrációja, a közlekedési és infrastrukturális terhelés, a rendezvényekhez kapcsolódó tömeghatások, a szélsőséges időjárási események, az egészségügyi kockázatok, valamint az információs és kommunikációs sérülékenységek egyaránt befolyásolják. A turisztikai kockázatok, válságok és katasztrófahelyzetek kezelése ezért nem szűkíthető le utólagos beavatkozásokra, hanem előzetes felkészültséget, intézményi koordinációt és folyamatos kockázatértékelést igényel *(Faulkner 2001; Ritchie–Jiang 2019)*. A turizmusbiztonság stratégiai jelentőségét támasztja alá az is, hogy a *safety* és *security* kérdésköre az európai turizmusstratégiákban is egyre hangsúlyosabban jelenik meg *(Kaszás–Keller 2022)*.

A Nyugat-Balaton térségében a turizmusbiztonság nem kizárólag az egyes szolgáltatók felkészültségétől függ, hanem attól is, hogy a települések mennyire képesek kezelni az infrastruktúrából, a közlekedésből, a közterületi állapotokból, a klímaváltozásból, a szélsőséges időjárási eseményekből, a többnyelvű tájékoztatás hiányából, a digitalizációból és a közbiztonsági kihívásokból eredő kockázatokat. A Covid–19-világjárvány, a klímaváltozás hatásai, a szélsőséges időjárási események gyakoribbá válása, a digitalizációval összefüggő sérülékenységek, valamint a turisztikai térségek szezonális túl-

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

terheltsége olyan kockázatokat hoztak felszínre, amelyek a hagyományos közbiztonsági megközelítéssel önmagukban nem kezelhetők. A természeti és környezeti változások turizmusra gyakorolt hatásait vizsgáló hazai kutatások arra utalnak, hogy a turisztikai rendszerek fenntarthatósága és biztonsága egyre inkább a környezeti alkalmazkodóképesség és a helyi válaszkapacitás függvényévé válik *(Péter–Kaszás–Németh 2024)*. A klímaváltozás turizmusra gyakorolt hatását vizsgáló szakirodalom szerint a desztinációk hosszú távú versenyképessége egyre inkább attól függ, hogy képesek-e kialakítani a környezeti változásokhoz alkalmazkodó, rugalmas és előrelátó működési modelleket *(Becken–Hay 2007; Gössling–Scott–Hall 2021)*.

Az agroturizmus biztonságos működése különösen összetett együttműködési rendszert feltételez. Az ilyen jellegű szolgáltatások gyakran közvetlen kapcsolatban állnak a természeti környezettel, az állattartással, a mezőgazdasági tevékenységekkel, a helyi élelmiszerekkel, a családi gazdaságokkal és a kistelepülési infrastruktúrával. A szolgáltatói oldal önmagában nem képes minden kockázat kezelésére, hiszen a megközelíthetőség, az út- és közvilágítási viszonyok, a parkolás, a jelzőrendszerek, a többnyelvű tájékoztatás, a rendezvénybiztonság, a katasztrófavédelmi felkészültség vagy a szélsőséges időjárási helyzetekre adott települési válaszok jellemzően önkormányzati, hatósági és térségi együttműködést igényelnek.

A turizmusbiztonság önkormányzati dimenziójának vizsgálata azért is indokolt, mert a helyi önkormányzatok egyszerre jelennek meg fejlesztéspolitikai, koordinációs, szabályozási és közösségszervező szereplőként. A turizmusbiztonság tudatos önkormányzati integrációja nem pusztán operatív feladat, hanem a térségi reziliencia növelésének egyik lehetséges eszköze. A közösségi turizmusfejlesztéssel és rezilienciával foglalkozó szakirodalom is hangsúlyozza, hogy a helyi szereplők együttműködési képessége, alkalmazkodóképessége és intézményi tanulása egyaránt meghatározó szerepet játszik a turisztikai térségek sérülékenységének csökkentésében *(Lew 2014)*.

A turizmusbiztonság szempontjából az önkormányzati szerepvállalás azért is lényeges, mert a biztonsági kihívások többsége nem egyetlen szereplőnél jelentkezik, és nem is kezelhető egyetlen intézmény eszközeivel. A rendőrség, a katasztrófavédelem, az egészségügyi szolgáltatók, a turisztikai vállalkozások, a civil szervezetek, a térségi fejlesztési szereplők és a lakosság közötti együttműködés a turisztikai kockázatkezelés egyik kulcseleme. A turisztikai válsághelyzetekkel és vészhelyzeti menedzsmenttel foglalkozó kutatások kiemelik, hogy a hatékony válaszadás alapja a szereplők előzetes koordinációja, a felelősségi körök tisztázása és a kommunikációs csatornák működőképessége *(Becken–Hughey 2013; Morakabati–Page–Fletcher 2017)*.

A hazai szakirodalomban a turizmusbiztonság, a környezetbiztonság és a fenntartható turizmus kapcsolata egyre hangsúlyosabban jelenik meg, ugyanakkor kevés empirikus vizsgálat foglalkozik azzal, hogy a helyi önkormányzatok miként érzékelik saját szerepüket a turisztikai kockázatok kezelésében. Különösen hiányos annak feltárása, hogy a vidéki és agroturisztikai karakterrel is rendelkező térségek települései milyen dokumentumokkal, együttműködésekkel, kommunikációs gyakorlatokkal és fejlesztési elképzelésekkel rendelkeznek a turizmusbiztonság területén.

Jelen tanulmány célja annak feltáró jellegű vizsgálata, hogy a Nyugat-Balaton térségének egyes településeihez kapcsolódó önkormányzati és helyi döntéshozói válaszok alapján milyen mintázatok rajzolódnak ki a turisztikai és agroturisztikai szolgáltatók biztonsági felkészültségének támogatásában, valamint a turizmusból fakadó kockázatok kezelésében. A kutatás egy online kérdőíves felmérésre épül, amely önkormányzati és helyi döntéshozói nézőpontból vizsgálja a települési felkészültséget, a kockázatkezelési dokumentumok meglétét, a szolgáltatókkal és hatóságokkal kialakított együttműködéseket, az infrastruktúra biztonsági szerepét, a klímakockázatok kezelését, a biztonsági kommunikációt, valamint a fejlesztési szükségleteket. A tanulmány ezzel hozzájárulhat a turizmusbiztonság önkormányzati értelmezésének bővítéséhez, és alapot adhat olyan térségi fejlesztési irányok kijelöléséhez, amelyek a Nyugat-Balaton rezilienciáját, szolgáltatói felkészültségét és fenntartható turisztikai működését erősítik.

Vizsgálati anyag és módszer

A kutatás vizsgálati területét a Nyugat-Balaton térségének települései alkották. A térség turizmusbiztonsági szempontból sajátos vizsgálati egységnek tekinthető, mivel a Balaton-parti üdülőturizmus, a háttértelepülések vidéki és agroturisztikai kínálata, a bor- és gasztronómiai szolgáltatások, az aktív turizmus, valamint a rendezvényturizmus egymással összekapcsolódva jelennek meg benne. Ebből következően a településeknek nem kizárólag általános településüzemeltetési feladatokkal kell szembenézniük, hanem olyan turizmusbiztonsági kihívásokkal is, amelyek a látogatói forgalomból, a szezonális terhelésből, a természeti és klímakitettségből, az infrastruktúra igénybevételéből, valamint a szolgáltatói hálózat sokszínűségéből fakadnak.

A vizsgálat empirikus alapját egy online kérdőíves felmérés képezte. Az adatfelvétel 2026 tavaszán, online kérdőív formájában történt. A kérdőív célja annak feltárása volt, hogy a Nyugat-Balaton térségének települései milyen mértékben járulnak hozzá a turisztikai szolgáltatók biztonsági felkészültségéhez, továbbá milyen módon kezelik a turizmusból fakadó kockázatokat és kihívásokat. A kutatás feltáró jellegű volt, vagyis nem reprezentatív mérésre, hanem a települési gyakorlatok, érzékelések, felkészültségi mintázatok és fejlesztési szükségletek azonosítására irányult.

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

A kérdőív célcsoportját a térség önkormányzati döntéshozói, valamint a helyi közigazgatásban, településüzemeltetésben vagy turizmushoz kapcsolódó feladatellátásban érintett szereplők alkották. A válaszadók között polgármesterek, önkormányzati dolgozók, hivatali munkatársak, marketing- és műszaki területen dolgozó szakmai munkatársak szerepeltek. A válaszadói kör összetétele különösen releváns a kutatási cél szempontjából, mivel a vizsgálat nem a turisták vagy a szolgáltatók, hanem az önkormányzati és településüzemeltetési szereplők nézőpontjából értelmezi a turizmusbiztonság kérdését.

A kérdőív több tematikus egységből épült fel. Az első kérdéscsoport a települési háttérváltozókra irányult: a település megnevezésére, a válaszadó pozíciójára, a lakosságszám-kategóriára, valamint arra, hogy a turizmus milyen szerepet tölt be a település gazdaságában. A második egység a turisztikai jelenlétet vizsgálta, különös tekintettel a településen működő turisztikai szolgáltatók becsült számára, valamint a jellemző szolgáltatástípusokra. A válaszlehetőségek között szerepelt többek között a falusi vendéglátás és szállásadás, a borászat és borturizmus, a gasztronómia, az állatsimogató, farm- és élménygazdasági szolgáltatás, az aktív turizmus, valamint a fesztivál- és rendezvényturizmus.

A harmadik kérdéscsoport a települési kockázatkezelés dokumentációs és intézményi hátterét mérte fel. A kérdőív rákérdezett, hogy a település rendelkezik-e kifejezetten turizmusra is kiterjedő kockázatelemzéssel, általános katasztrófavédelmi tervvel, rendezvénybiztonsági tervvel, illetve van-e olyan dokumentum, amely a turizmusból fakadó kockázatok kezeléséhez kapcsolódik. Ezt követően a válaszadók ötfokozatú Likert-skálán értékelték, hogy a meglévő tervek mennyire kezelik megfelelően a turizmusból fakadó kockázatokat.

A negyedik tematikus egység az önkormányzati együttműködésekre és támogatási gyakorlatokra vonatkozott. A kérdőív vizsgálta, hogy a település és a turisztikai szolgáltatók között zajlik-e rendszeres szakmai egyeztetés, az önkormányzat mennyire támogatja aktívan a szolgáltatókat biztonsági kérdésekben, továbbá a település milyen szereplőkkel működik együtt biztonsági ügyekben. A válaszlehetőségek között megjelent a rendőrség, a katasztrófavédelem, az egészségügyi szolgálat, a LEADER-szervezet, a civil szervezetek, valamint a rendszeres együttműködés hiánya is.

Az ötödik egység a települési infrastruktúra, a klímakockázatok és a biztonsági kommunikáció kérdését vizsgálta. A válaszadók ötfokozatú skálán értékelték, hogy a település infrastruktúrája – így az utak, a közvilágítás, a parkolás és a jelzések rendszere – mennyiben támogatja a biztonságos turizmust. Szintén skálakérdés mérte, hogy a természeti és klímakockázatok, például a vihar, a hőség, a csúszásveszély vagy az árvíz kezelése megjelenik-e a települési tervezésben. A kérdőív külön kitért arra, hogy az elmúlt öt évben történt-e turizmushoz köthető biztonsági incidens, valamint, hogy a település milyen mértékben kommunikálja a biztonsági információkat a lakosság és a turisták felé. A többnyelvű tájékoztatás megléte önálló vizsgálati szempontként szerepelt, tekintettel arra, hogy a Balaton térsége jelentős külföldi vendégforgalommal is rendelkezik.

A hatodik kérdéscsoport a települési önértékelésre és a fejlesztési igények feltárására irányult. A válaszadók ötfokozatú skálán értékelték, hogy településük mennyire tekinthető felkészültnek a turizmusból fakadó biztonsági kihívások kezelésére. A kérdőív nyitott kérdések formájában lehetőséget adott annak megfogalmazására is, hogy elsősorban mely területeken lenne szükség fejlesztésre a turizmusbiztonság érdekében, illetve milyen támogatási, képzési vagy együttműködési formákat tartanának hasznosnak a turisztikai szolgáltatók számára.

A kérdőíves adatfelvétel eredményeként jelen elemzésben tizennégy érvényes válasz szerepel, amelyek tizenkét Nyugat-Balaton térségi településhez kapcsolódnak. A válaszadások Szigliget, Balatonmáriafürdő, Zalakaros, Zalavár, Zalacsány, Vindornyalak, Szentgyörgyvár, Nagygörbő, Gyenesdiás, Tekenye, Balatongyörök és Rezi településekhez kötődtek. Egyes településekről több válasz is érkezett, ezért az elemzés során az elsődleges elemzési egység nem maga a település volt, hanem a válaszadó által megfogalmazott önkormányzati vagy helyi döntéshozói percepció. Az ábrák és gyakorisági megoszlások ennek megfelelően válaszadói szinten, n = 14 elemszámmal készültek. A településszintű értelmezésnél a tanulmány a több válasszal szereplő településeket nem tekinti önállóan nagyobb súlyú települési egységnek, hanem az eredményeket feltáró jellegű önértékelési mintázatként kezeli.

A minta összetétele alapján a vizsgálatban szereplő települések között kistelepülések és turisztikailag jelentősebb, nagyobb szolgáltatói jelenléttel rendelkező települések egyaránt megjelentek. A válaszadók jelentős része 1000 fő alatti települést képviselt, ugyanakkor a mintában 1001–3000 fős és 3001–10 000 fős települések is szerepeltek. A turizmus településgazdasági szerepének megítélése szintén differenciált képet mutatott: több válaszadó kiemelkedő jelentőségűnek ítélte a turizmust, míg más településeken kiegészítő jellegűként vagy nem jellemző tevékenységként jelent meg. Ez a heterogenitás lehetőséget biztosít arra, hogy a turizmusbiztonsági felkészültség ne kizárólag frekventált turisztikai települések, hanem kisebb, vidéki vagy agroturisztikai potenciállal rendelkező települések nézőpontjából is értelmezhető legyen.

Az adatfeldolgozás során leíró statisztikai módszereket alkalmaztunk. A zárt kérdések esetében gyakorisági megoszlásokat, arányokat és egyszerű átlagértékeket vizsgáltunk. Az ötfokozatú Likert-skálán mért változók esetében az átlagértékek a települési felkészültség, az együttműködés, az infrastruktúra, a klímakockázatok kezelése, a biztonsági kommunikáció és a többnyelvű tájékoztatás összehasonlító értelmezését segítették. A több válasszal szereplő települések miatt az átlagok nem településszintű objektív rangsorként, hanem

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

válaszadói percepciókat összegző indikátorként értelmezhetők. A nyitott kérdések válaszait kvalitatív tartalmi szempontból elemeztük, elsősorban a visszatérő fejlesztési igények, támogatási formák és együttműködési szükségletek azonosítása érdekében. Az elemzés célja nem oksági kapcsolatok bizonyítása volt, hanem a válaszadók által érzékelt települési gyakorlatok és fejlesztési irányok feltárása.

A kutatás feltáró jellegű, ezért eredményei nem tekinthetők a Nyugat-Balaton térség valamennyi településére általánosítható, reprezentatív megállapításoknak. A viszonylag alacsony elemszám, az önkéntes válaszadás, valamint az, hogy egyes településekről több válasz is érkezett, korlátozza az eredmények általánosíthatóságát és a mélyebb összefüggések statisztikai vizsgálatát. A megállapítások ezért elsősorban a válaszadók véleményét, tapasztalatait és önértékelését tükrözik. Ugyanakkor a kutatás értékét éppen az adja, hogy önkormányzati és helyi döntéshozói nézőpontból vizsgálja a turizmusbiztonság kérdését, amely a hazai szakirodalomban kevéssé feldolgozott empirikus terület. A vizsgálat eredményei így kiindulópontot jelenthetnek nagyobb mintán végzett, későbbi kutatásokhoz, valamint a térségi turizmusbiztonsági fejlesztések megalapozásához.

Vizsgálati eredmények

Az online kérdőíves felmérésre összesen tizennégy értékelhető válasz érkezett, amelyek tizenkét Nyugat-Balaton térségi településhez kapcsolódtak. A válaszadói kör összetétele alapján a felmérés elsősorban önkormányzati és településüzemeltetési nézőpontból ad képet a turizmusbiztonság helyi dimenzióiról. A válaszadók között polgármesterek, önkormányzati dolgozók, hivatali munkatársak, valamint települési feladatellátáshoz kapcsolódó szakmai munkatársak szerepeltek. A minta nem tekinthető reprezentatívnak, az eredmények pedig válaszadói szintű önértékelésekként értelmezhetők. Ugyanakkor feltáró jelleggel alkalmasak a térség településeihez kapcsolódó főbb turizmusbiztonsági mintázatok, felkészültségi különbségek és fejlesztési szükségletek azonosítására.

A válaszadók által képviselt települések többsége kisebb lélekszámú település volt. A mintában kilenc válasz 1000 fő alatti településhez, három válasz 1001–3000 fős településhez, két válasz pedig 3001–10 000 fős településhez kapcsolódott. Ez a megoszlás jól illeszkedik a Nyugat-Balaton térségi településhálózat sajátosságaihoz, ahol a turisztikai kínálat nem kizárólag nagyobb, frekventált településeken jelenik meg, hanem számos kisebb

1. táblázat | A vizsgált települések turisztikai háttere és biztonsági relevanciája

Település	Turisztikai háttér a vizsgálat szempontjából	Turizmusbiztonsági relevancia
Szigliget	Balaton-parti, örökségi, borászati, aktív és rendezvényturisztikai elemekkel rendelkező település.	Szezonális forgalom, parkolás, közterületi terhelés, rendezvénybiztonság.
Balatonmáriafürdő	Balaton-parti üdülőtelepülés, jelentős vízparti és magánszálláshelyi kínálattal.	Strand- és vízparti biztonság, szezonális lakosságszám-növekedés, közlekedés.
Zalakaros	Gyógy- és egészségturisztikai központ, erős szálláshelyi és szolgáltatói koncentrációval.	Vendégkoncentráció, többnyelvű tájékoztatás, közterületi és intézményi koordináció.
Zalavár	Örökségi, természetközeli és vidéki turisztikai kapcsolódásokkal rendelkező háttértelepülés.	Megközelíthetőség, információs táblák, klíma- és közlekedési kockázatok.
Zalacsány	Vidéki, rekreációs és minőségi szálláshelyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó település.	Szolgáltató–hatósági együttműködés, közlekedés, vendégirányítás.
Vindornyalak	Kistelepülési, természetközeli és falusi/agroturisztikai potenciállal rendelkező település.	Külterületi elérhetőség, helyi infrastruktúra, tájékoztatás.
Szentgyörgyvár	Vidéki és falusi turisztikai kapcsolódásokkal rendelkező háttértelepülés.	Úthálózat, szolgáltatói felkészültség, önkormányzati kommunikáció.
Nagygörbő	Kis lélekszámú háttértelepülés, falusi és természetközeli turisztikai potenciállal.	Alacsony szolgáltatói sűrűség mellett is fontos az elérhetőség és a jelzőrendszer.
Gyenesdiás	Balaton-parti, családi, strand-, aktív és rendezvényturisztikai kínálattal rendelkező település.	Szezonális terhelés, strandbiztonság, parkolás, többnyelvű információ.
Tekenye	Kistelepülési háttértelepülés, vidéki és helyi értékekre építhető turisztikai potenciállal.	Alap-infrastruktúra, tájékoztatás, települési felkészültség.
Balatongyörök	Balaton-parti üdülő-, bor- és aktív turisztikai kapcsolódásokkal rendelkező település.	Szezonális forgalom, parkolás, közterületi tájékoztatás, kirándulóbiztonság.
Rezi	Vár-, túra-, természetközeli és vidéki turisztikai kapcsolódásokkal rendelkező település.	Külterületi elérhetőség, kiránduló-útvonalak, vészhelyzeti információáramlás.

Forrás: saját szerkesztés a kérdőíves adatfelvétel és a települések turisztikai profiljának értelmező csoportosítása alapján

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

háttértelepülésen is. A vizsgálat így lehetőséget teremt arra, hogy a turizmusbiztonság kérdését ne csak kiemelt turisztikai központok, hanem kisebb, vidéki vagy turisztikai potenciállal rendelkező települések szempontjából is értelmezzük.

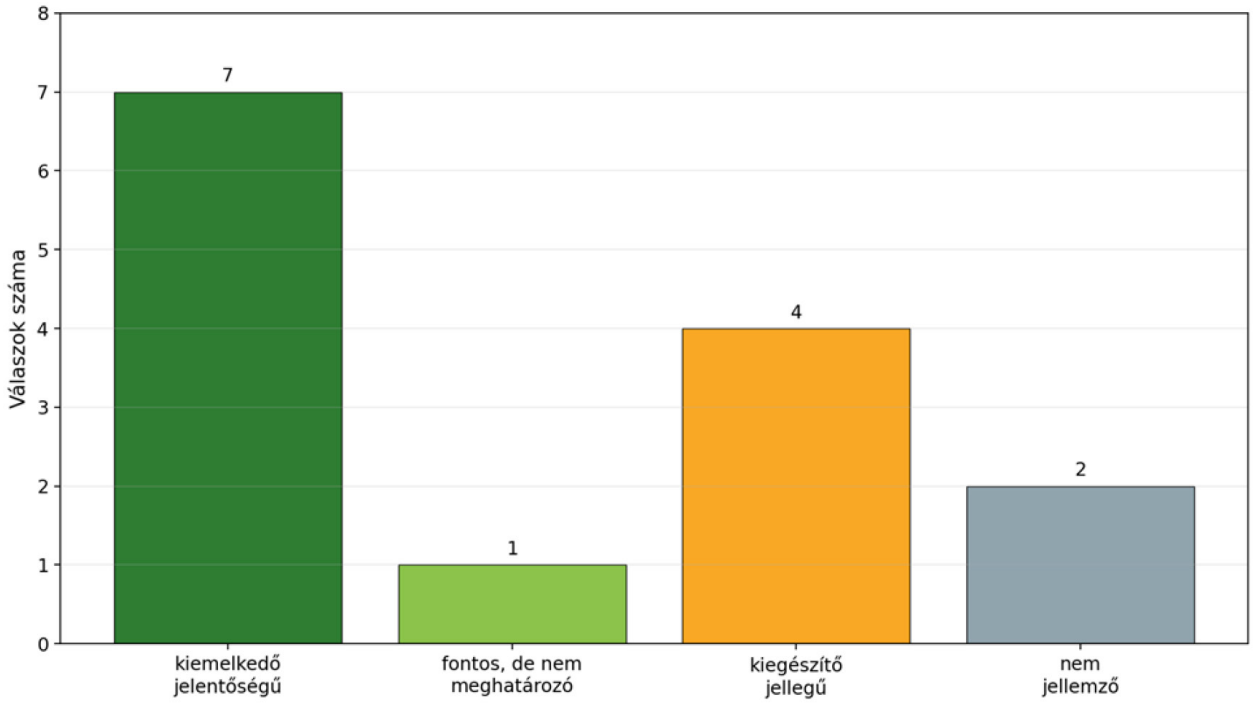
A vizsgált települések turisztikai háttere

A leíró eredmények értelmezéséhez szükséges a vizsgált települések turisztikai környezetének rövid bemutatása. A minta heterogén: Balaton-parti üdülőtelepülések, gyógy- és egészségturisztikai központ, valamint kisebb háttértelepülések és vidéki/agroturisztikai potenciállal rendelkező települések egyaránt megjelennek benne. A tanulmány rendelkezésére álló adatbázis nem tartalmaz egységes, településszintű belföldi és külföldi vendégforgalmi, vendégéjszaka- és férőhelyadatokat, ezért az *1. táblázat* nem hivatalos forgalmi rangsorként, hanem a kérdőíves eredmények értelmezését segítő turisztikai háttérleírásként szolgál.

A turizmus települési gazdaságban betöltött szerepének megítélése válaszadói szinten differenciált képet mutatott. Az *1. ábra* alapján a válaszadók fele szerint a turizmus kiemelkedő jelentőségű saját településük gazdaságában. Négy válaszadó kiegészítő jellegűnek, egy válaszadó fontosnak, de nem meghatározónak, két válaszadó pedig nem jellemzőnek ítélte a turizmus szerepét. Ez arra utal, hogy a vizsgált válaszokban egyszerre jelennek meg erősebben turizmusfüggő települési környezetek, illetve olyan településekhez kapcsolódó percepciók, ahol a turizmus még csak korlátozott gazdasági súllyal bír. Ez a különbség a turizmusbiztonsági felkészültség értelmezése szempontjából is lényeges, mivel a turisztikai intenzitás eltérő kockázatokat, eltérő szolgáltatói igényeket és eltérő önkormányzati feladatokat eredményezhet.

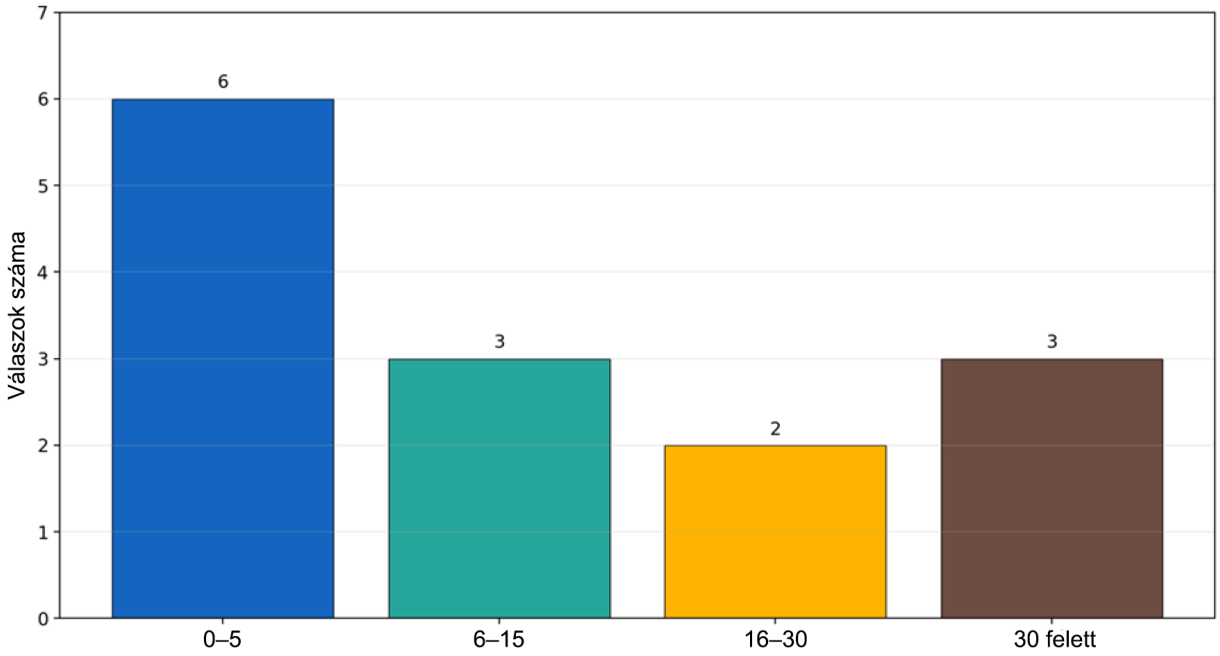
A turisztikai szolgáltatók becsült száma alapján szintén jelentős eltérések rajzolódtak ki. A *2. ábra* szemlélteti, hogy a válaszadók közül hatan 0–5, hárman 6–15, ketten 16–30, hárman pedig 30 fölötti szolgáltatói jelenlétet jeleztek. A szolgáltatói intenzitás tehát a nagyon alacsony turisztikai jelenléttől a kifejezetten erős szolgáltatói koncentrációig terjed a válaszadói mintában. Ez a heterogenitás arra hívja fel a figyelmet, hogy a turizmusbiztonság települési feladatai nem egységesen jelentkeznek: más jellegű kihívásokkal szembesül egy alacsony szolgáltatói jelenléttel rendelkező kistelepülés, mint egy olyan település, ahol jelentős vendégforgalom, széles szolgáltatási kínálat és rendezvényturizmus is jelen van.

A jellemző szolgáltatástípusok vizsgálata alapján a térség turisztikai kínálata többpólusú. A válaszokban leggyakrabban a falusi vendéglátás és szállásadás jelent meg, amelyet a borászat és borturizmus, a fesztivál- és rendezvényturizmus, a gasztronómia, valamint az aktív turizmus követett. Több válaszban megjelent az állatsimogató, farm- és élménygazdasági szolgáltatás is. A szolgáltatási szerkezet arra utal, hogy a Nyugat-Balaton térsége a hagyományos üdülőturizmus mellett vidéki, borászati, gasztronómiai, aktív és agroturisztikai elemekre is épül. Ez a sokszínűség turizmusbiztonsági szempontból összetett helyzetet eredményez, mivel a különböző szolgáltatástípusok eltérő kockázati profillal rendelkeznek. A rendezvényturizmus például közterületi és tömegbiztonsági kérdéseket vethet fel, az aktív turizmus közleke-

1. ábra | A turizmus szerepe a település gazdaságában (válaszadói szint, n = 14)

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

2. ábra | A településen működő turisztikai és agroturisztikai szolgáltatók becsült száma (válaszadói szint, n = 14)

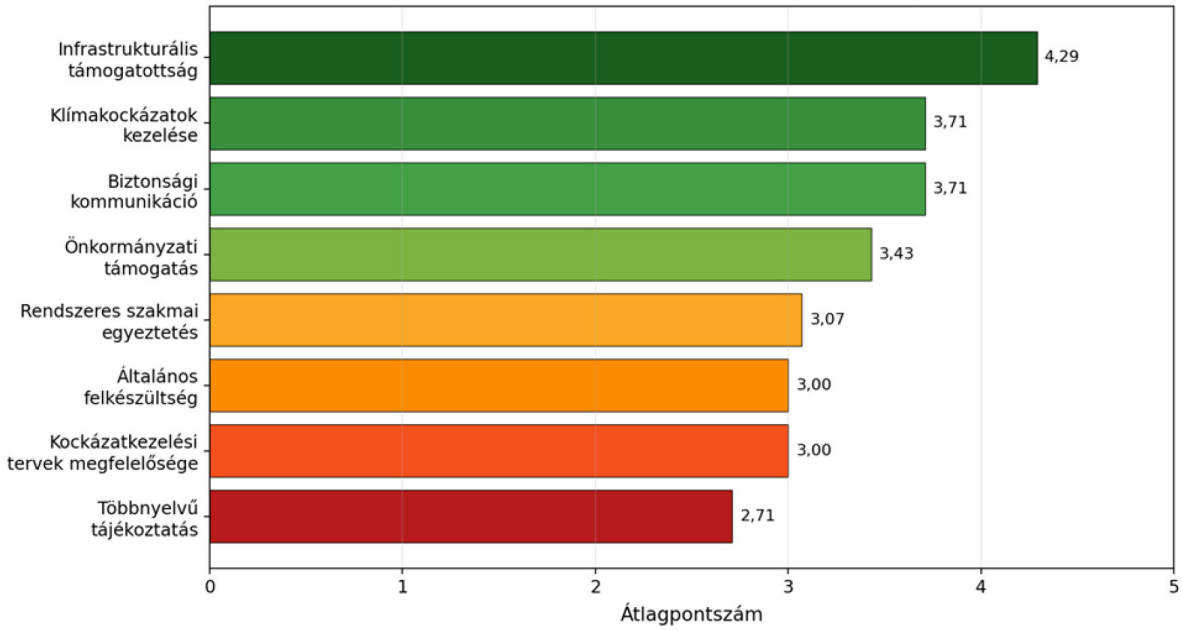
dési és baleset-megelőzési feladatokat generálhat, míg az agroturisztikai szolgáltatások esetében az állattartás, a mezőgazdasági környezet, az élelmiszer-biztonság és a megközelíthetőség kérdése is releváns lehet. Ez a megállapítás összhangban áll azzal a turizmusbiztonsági megközelítéssel, amely szerint a turizmus kockázatai nem egyetlen veszélytípusra vezethetők vissza, hanem környezeti, infrastrukturális, társadalmi és szervezeti tényezők együtteseként értelmezhetők *(Michalkó–Németh–Birkner 2024; Ritchie–Jiang 2019)*.

A kockázatkezelési dokumentumok megléte alapján megállapítható, hogy a települések többsége rendelkezik valamilyen általános biztonsági vagy védelmi tervvel, ugyanakkor a kifejezetten turizmusra szabott dokumentumok előfordulása korlátozott. Az általános katasztrófavédelmi terv tíz esetben jelent meg, rendezvénybiztonsági tervet négy válasz említett, míg kifejezetten turizmusra is kiterjedő kockázatelemzés mindössze két esetben készült. Egy válaszadó jelezte, hogy nincs ilyen dokumentum, egy válaszadó pedig nem tudott erről információt adni. Ez arra utal, hogy a települési biztonsági tervezés jelenleg elsősorban általános védelmi és katasztrófavédelmi logikára épül, miközben a turizmus sajátos kockázatai csak részlegesen jelennek meg a dokumentációs rendszerben. Ez a megállapítás különösen annak fényében lényeges, hogy a turisztikai kockázat- és katasztrófamenedzsment szakirodalma a megelőző tervezést, a kockázatok előzetes azonosítását és az intézményi felkészültséget a hatékony desztinációs biztonság alapfeltételeként kezeli *(Faulkner 2001; Ritchie–Jiang 2019)*.

Az ötfokozatú Likert-skálán mért turizmusbiztonsági dimenziók átlagértékei alapján a legkedvezőbb megítélést a települési infrastruktúra kapta. A *3. ábra* alapján az utak, a közvilágítás, a parkolás és a jelzések rendszere viszonylag erősen támogatja a biztonságos turizmust; ennek a dimenziónak az átlagértéke 4,29 volt. Szintén viszonylag kedvező eredményt mutatott a természeti és klímakockázatok megjelenése a települési tervezésben, valamint a biztonsági információk kommunikációja a lakosság és a turisták felé – mindkét esetben 3,71-es átlagértékkel. Ezek az eredmények arra utalnak, hogy az önkormányzati szereplők a fizikai infrastruktúra és az általános kommunikáció területén relatíve erősebb felkészültséget érzékelnek.

Közepes értéket kapott az önkormányzatok szolgáltatókat támogató szerepe a biztonsági kérdésekben, amelynek átlagértéke 3,43 volt. A rendszeres szakmai egyeztetés 3,07-es, a kockázatkezelési tervek megfelelősége és az általános turizmusbiztonsági felkészültség pedig egyaránt 3,00-s átlagértéket ért el. Ezek az eredmények mérsékelt felkészültséget jeleznek, és arra engednek következtetni, hogy a települések önértékelése alapján a turizmusbiztonsági működés több területen még nem tekinthető teljesen intézményesültnek. A legalacsonyabb átlagpontszámot a többnyelvű tájékoztatás megoldottsága kapta, 2,71-es értékkel. Ez különösen fontos eredmény, mivel a Balaton térsége jelentős külföldi vendégforgalommal is rendelkezik, így az idegen nyelvű biztonsági információk, tájékoztató táblák, online felületek és kríziskommunikációs tartalmak hiánya válsághelyzetben akadályozhatja a gyors, pontos és hatékony információátadást. A szakirodalom alapján a krízishelyzetekben megvalósuló információáramlás és az érintett szereplők közötti kommunikáció a turisztikai válságmenedzsment egyik meghatározó eleme *(Becken–Hughey 2013; Morakabati–Page–Fletcher 2017)*.

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

3. ábra | A turizmusbiztonsági felkészültség fő dimenziói átlagpontszámok alapján (válaszadói szint, n = 14)

A biztonsági ügyekben megjelenő együttműködések vizsgálata alapján a települések elsősorban klasszikus hatósági szereplőkre támaszkodnak. A rendőrséggel való együttműködés nyolc válaszban, a katasztrófavédelemmel való együttműködés négy válaszban jelent meg. Civil szervezetekkel való együttműködést egy válaszadó említett, és egy település jelezte, hogy nincs rendszeres együttműködés biztonsági kérdésekben. Az eredmények azt mutatják, hogy a turizmusbiztonság helyi kezelése jelenleg elsősorban rendészeti és katasztrófavédelmi kapcsolatokon keresztül valósul meg, míg a hálózatos, több szereplőt bevonó partnerségi megközelítés kevésbé látható. Ez különösen az agroturisztikai és vidéki turisztikai szolgáltatások szempontjából jelenthet fejlesztési lehetőséget, mivel az említett szolgáltatások biztonságos működése gyakran önkormányzati, szolgáltatói, civil és hatósági együttműködést is igényel.

Az elmúlt öt évben turizmushoz köthető biztonsági incidensről a válaszadók többsége nem számolt be. Tizenhárom válaszadó nem jelzett ilyen eseményt, míg egy válaszadó számolt be konkrét incidensről. Az említett eset hőséghez kapcsolódott, amelyre a település párakapuk telepítésével, vízosztással és faültetéssel reagált. Ez az eredmény két szempontból is figyelemre méltó. Egyrészt azt mutatja, hogy a vizsgált településeken a klasszikus értelemben vett, turizmushoz köthető biztonsági incidensek előfordulása alacsonynak tekinthető. Másrészt az egyetlen konkrétan megnevezett eset nem rendészeti vagy közbiztonsági, hanem klímaadaptációs jellegű volt, ami megerősíti azt a megközelítést, hogy a turizmusbiztonság fogalmát a környezeti és éghajlati kockázatok irányába is ki kell terjeszteni.

A nyitott kérdésekre adott válaszok alapján a fejlesztési igények több fő csoportba sorolhatók. Több válaszadó a kamerarendszerek fejlesztését, illetve a közterületi megfigyelés bővítését emelte ki, ami a közbiztonsági és prevenciós szempontok hangsúlyos jelenlétére utal. Visszatérő elemként jelent meg a többnyelvű tájékoztató táblák, kiadványok és nyomtatványok fejlesztésének igénye is, ami összhangban áll a skálás értékelésben azonosított legalacsonyabb átlagpontszámmal. Egyes válaszok a marketing, a minőség-ellenőrzés, a humán erőforrás, a hírcsatornák és a géppark fejlesztését nevezték meg. Az alacsony turisztikai aktivitással rendelkező települések esetében sajátos megközelítésként jelent meg, hogy a turizmusbiztonság fejlesztését megelőzően magának a turizmusnak a megerősítésére lenne szükség.

A szolgáltatók számára hasznosnak tartott támogatási, képzési és együttműködési formák között a válaszadók pályázati forrásokat, képzési lehetőségeket, marketing- és kommunikációs támogatást, valamint partnerségi együttműködések kialakítását segítő módszertanokat említettek. Egy válasz részletesen utalt fenntarthatósági előadások, közös ötletelések, lakossági motiváció, önkéntes források elkülönítése és közös arculattal megvalósított akciók szükségességére. Ez arra utal, hogy a turizmusbiztonság fejlesztése nem pusztán technikai vagy infrastrukturális kérdésként jelenik meg, hanem tudásmegosztási, közösségszervezési, együttműködési és kapacitásfejlesztési feladatként is.

Összességében a válaszadói önértékelések alapján a Nyugat-Balaton térségéhez kapcsolódó vizsgált válaszokban a turizmusbiztonság alapvető feltételei többnyire rendelkezésre állnak, ugyanakkor a felkészültség nem tekinthető egységesnek. A legerősebb területnek az infrastruktúra, a klímakockázatok részleges kezelése és a biztonsági kommunikáció bizonyult, míg a leginkább fejlesztendő pontok a többnyelvű tájékoztatás, a turizmusspecifikus kockázatelemzés, a rendszeres önkormányzati–szolgáltatói egyeztetések és a hálózatos együtt-

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

működések területén azonosíthatók. A vizsgálat feltáró jelleggel megerősíti, hogy a turizmusbiztonság önkormányzati dimenziója nem pusztán operatív településüzemeltetési kérdés, hanem a térségi reziliencia, a fenntartható desztinációmenedzsment és a turisztikai szolgáltatói környezet versenyképességének egyik fontos tényezője lehet.

A vizsgálati eredmények értékelése és következtetések

A vizsgálati eredmények alapján a Nyugat-Balaton térségéhez kapcsolódó válaszokban a turizmusbiztonság alapvető feltételei többnyire jelen vannak, ugyanakkor ezek nem minden esetben alkotnak tudatosan szervezett, turizmusspecifikus kockázatkezelési rendszert. A következtetések értelmezésekor figyelembe kell venni, hogy az eredmények válaszadói percepciókat tükröznek, nem pedig objektív települési audit vagy reprezentatív térségi felmérés eredményeit mutatják. A válaszok alapján a legerősebb adottság az infrastrukturális háttér, amely az utak, a közvilágítás, a parkolás és a jelzések szempontjából viszonylag kedvező megítélést kapott. Ez arra utal, hogy a biztonságos turisztikai működés fizikai feltételrendszere több vizsgált települési környezetben rendelkezésre áll, különösen azokban az esetekben, ahol a turizmus gazdasági szerepe kiemelkedő.

A kutatás egyik legfontosabb megállapítása ugyanakkor, hogy a biztonsági tervezés döntően általános települési és katasztrófavédelmi logikára épül, miközben a kifejezetten turizmusra is kiterjedő kockázatelemzés csak korlátozottan jelenik meg. Ez biztonsági szempontból lényeges hiányosság, mivel a turizmus sajátos kockázati helyzeteket hozhat létre: ideiglenesen megnövekedő népességterhelést, rendezvényekhez kötődő tömegbiztonsági feladatokat, közlekedési és parkolási problémákat, idegen nyelvű tájékoztatási igényt, valamint a szolgáltatók és a hatóságok közötti gyors információáramlás szükségességét. A turisztikai katasztrófa- és válságmenedzsment szakirodalma alapján a felkészültség, a megelőző tervezés és a kockázatok előzetes azonosítása a desztinációk biztonságos működésének alapfeltétele *(Faulkner 2001; Ritchie–Jiang 2019)*. Ennek fényében a turizmusspecifikus dokumentumok korlátozott jelenléte arra utal, hogy a települési kockázatkezelésben még jelentős fejlesztési tartalékok vannak.

A válaszok alapján a többnyelvű tájékoztatás bizonyult a leggyengébb területnek. Ez különösen fontos eredmény a Balaton térsége esetében, ahol a belföldi vendégforgalom mellett a külföldi vendégek jelenléte is meghatározó. A többnyelvű biztonsági információk, tájékoztató táblák, online felületek, vészhelyzeti útmutatók és rendezvényinformációk hiánya csökkentheti a látogatók biztonságérzetét, és válsághelyzetben akadályozhatja a gyors, pontos és hatékony kommunikációt. A turisztikai válsághelyzetek kezelésével foglalkozó szakirodalom szintén kiemeli, hogy az információáramlás, a kommunikációs csatornák működőképessége és a szereplők közötti előzetes koordináció meghatározó feltételei a hatékony válságkezelésnek *(Becken–Hughey 2013; Morakabati–Page–Fletcher 2017)*. A többnyelvű tájékoztatás fejlesztése ezért nem pusztán turisztikai komfortkérdés, hanem biztonsági felkészültségi elem.

A települési együttműködések szerkezete szintén fejlesztési lehetőségekre hívja fel a figyelmet. A biztonsági kérdésekben leggyakrabban a rendőrség és a katasztrófavédelem jelenik meg partnerként, ami a klasszikus hatósági megközelítés dominanciáját mutatja. Ugyanakkor a turizmusbiztonság komplexitása indokolttá tenné a szélesebb, hálózatos együttműködési modell kialakítását, amelyben az önkormányzatok mellett a turisztikai és agroturisztikai szolgáltatók, civil szervezetek, egészségügyi szereplők, LEADER-szervezetek, térségi turisztikai szereplők és lakossági közösségek is aktív szerepet kapnak. Becken és Hughey a turizmus vészhelyzeti menedzsmentbe integrálásának fontosságát hangsúlyozza, míg Morakabati, Page és Fletcher a turisztikai szereplők válsághelyzetekre adott válaszait vizsgálva szintén az együttműködés és a koordináció jelentőségére hívják fel a figyelmet *(Becken–Hughey 2013; Morakabati–Page–Fletcher 2017)*. Az agroturizmus esetében ez különösen fontos, mivel a szolgáltatások gyakran családi gazdaságokhoz, külterületi helyszínekhez, természeti környezethez, állattartáshoz vagy helyi élelmiszer-előállításhoz kapcsolódnak.

A vizsgálat alapján a klímakockázatok kezelése már megjelenik a települési gondolkodásban, de ennek intézményesítettsége nem tekinthető egységesnek. Az egyetlen konkrétan említett, turizmushoz kapcsolódó biztonsági incidens a hőséghez kötődött, amelyre a település párakapuk telepítésével, vízosztással és faültetéssel reagált. Ez jól jelzi, hogy a turizmusbiztonság fogalma a gyakorlatban is túllép a hagyományos közbiztonsági értelmezésen, és egyre inkább magában foglalja a klímaadaptációt, a közérzetbiztonságot és a települési reziliencia kérdését. A klímaváltozás és a turizmus kapcsolatát vizsgáló szakirodalom szerint a desztinációk sérülékenysége jelentős mértékben függ attól, hogy képesek-e a környezeti változásokhoz alkalmazkodó működési és kockázatkezelési modelleket kialakítani *(Becken–Hay 2007; Gössling–Scott–Hall 2021)*. A hazai turizmusbiztonsági szakirodalom is megerősíti, hogy a természetben bekövetkező változások közvetlenül befolyásolhatják a turisztikai rendszerek működését és biztonságát *(Péter–Kaszás–Németh 2024)*.

A kutatás eredményei alapján a turizmusbiztonság fejlesztése nem értelmezhető kizárólag technikai vagy infrastrukturális kérdésként. Bár a kamerarendszerek, a közvilágítás, a parkolás, a jelzőrendszerek és a tájékoztató táblák fejlesztése fontos elemei lehetnek a biztonságosabb turisztikai környezet kialakításának, az eredmények legalább ilyen erősen utalnak a tudásmegosztás, a képzés, a partnerségi együttműködés és a kommunikáció fejlesztésének szükségességére. A rezilienciaalapú turiz-

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC

musfejlesztési megközelítések szerint a helyi szereplők tanulási, alkalmazkodási és együttműködési képessége meghatározó szerepet játszik abban, hogy egy desztináció mennyire képes kezelni a külső sokkhatásokat és a belső sérülékenységeket *(Lew 2014)*.

Összességében a vizsgált válaszok alapján megállapítható, hogy a Nyugat-Balaton térségének érintett településein a turizmusbiztonság önkormányzati dimenziója több elemet tekintve jelen van, ugyanakkor több ponton megerősítésre szorul. A „közepes fejlettség" megállapítása nem objektív települési minősítésként, hanem a válaszadói önértékelésekből kirajzolódó óvatos, feltáró következtetésként értelmezhető. A legfontosabb fejlesztési irányok a turizmusspecifikus kockázatelemzések kidolgozása, a többnyelvű tájékoztatás fejlesztése, a szolgáltatókkal való rendszeres szakmai egyeztetés intézményesítése, a kamerarendszerek és információs csatornák fejlesztése, valamint a klímaadaptációs szempontok tudatosabb beépítése a települési tervezésbe.

A kutatás feltáró jellegéből, a viszonylag alacsony elemszámból, az önkéntes válaszadásból és a több válaszszal szereplő települések jelenlétéből következően az eredmények nem általánosíthatók a Nyugat-Balaton valamennyi településére, és nem alkalmasak települések közötti objektív rangsor vagy ok-okozati összefüggések megállapítására. Ugyanakkor alkalmasak a főbb problématerületek és fejlesztési irányok azonosítására. A vizsgálat legfontosabb következtetése, hogy a turizmusbiztonság nem kizárólag szolgáltatói vagy hatósági kérdés, hanem önkormányzati koordinációt, térségi együttműködést és stratégiai szemléletet igénylő feladat. A turizmusbiztonság tudatos önkormányzati integrációja hozzájárulhat a Nyugat-Balaton térségi rezilienciájának növeléséhez, a turisztikai szolgáltatók biztonságosabb működéséhez, valamint a desztináció hosszú távú versenyképességének erősítéséhez.

Irodalomjegyzék

Becken, S. & Hay, J. E. (2007) Tourism and climate change: Risks and opportunities. Channel View Publications, Bristol. https://doi.org/10.21832/9781845410681

Becken, S. & Hughey, K. F. D. (2013) Linking tourism into emergency management structures to enhance disaster risk reduction. Tourism Management, Vol. 36. pp. 77–85. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2012.11.006

Faulkner, B. (2001) Towards a framework for tourism disaster management. Tourism Management, Vol. 22. No. 2. pp. 135–147. https://doi.org/10.1016/S0261-5177(00)00048-0

Gössling, S., Scott, D. & Hall, C. M. (2021) Pandemics, tourism and global change: A rapid assessment of COVID-19. Journal of Sustainable Tourism, Vol. 29. No. 1. pp. 1–20. https://doi.org/10.1080/09669582.2020.1758708

Kaszás, N. & Keller, K. (2022) The emergence of safety and security in the tourism strategies of EU member states. GeoJournal of Tourism and Geosites, Vol. 45. No. 4 spl. pp. 1717–1725. https://doi.org/10.30892/gtg.454spl21-992

Lew, A. A. (2014) Scale, change and resilience in community tourism planning. Tourism Geographies, Vol. 16. No. 1. pp. 14–22. https://doi.org/10.1080/14616688.2013.864325

Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) & Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ (NTAK) (2025) 2025. évi turisztikai adatok. Magyar Turisztikai Ügynökség – Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ, Budapest.

Michalkó G., Németh J. & Birkner Z. (2024) A turizmus környezetbiztonsági aspektusai: holisztikus megközelítés. Scientia et Securitas, Vol. 5. No. 1. pp. 3–11. https://doi.org/10.1556/112.2024.00218

Morakabati, Y., Page, S. J. & Fletcher, J. (2017) Emergency management and tourism stakeholder responses to crises: A global survey. Journal of Travel Research, Vol. 56. No. 3. pp. 299–316. https://doi.org/10.1177/0047287516641516

Péter E., Kaszás N. & Németh K. (2024) A Birodalom visszavág – A természetben bekövetkező egyes változások hatása a turizmusra. Scientia et Securitas, Vol. 5. No. 1. pp. 12–20. https://doi.org/10.1556/112.2024.00221

Ritchie, B. W. & Jiang, Y. (2019) A review of research on tourism risk, crisis and disaster management: Launching the Annals of Tourism Research curated collection on tourism risk, crisis and disaster management. Annals of Tourism Research, Vol. 79. Article No. 102812. https://doi.org/10.1016/j.annals.2019.102812

A cikk a Creative Commons Attribution 4.0 International License (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) feltételei szerint publikált Open Access közlemény, melynek szellemében a cikk bármilyen médiumban szabadon felhasználható, megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző és a közlés helye, illetve a CC License linkje és az esetlegesen végrehajtott módosítások feltüntetésre kerülnek. (SID_1)

Unauthenticated | Downloaded 11/03/26 08:41 AM UTC